

A woman in a red and yellow striped shirt is kneeling on the ground, looking down at an elderly man lying on his back. The man is wearing a blue and white striped shirt and blue pants. The ground is dry, dusty, and covered with small rocks and debris. The scene is set in a desolate, arid environment.

Det moderne gennembrud

Modul 2: Klasse og Naadsensbrød

Dagens program

OBS: Selvvalgt værk + Fordeling af elevoplæg

Opsummering + lidt mere viden om DMG:
Søren!

Introduktion til Henrik Pontoppidan (Caroline S, Victoria, Jamie) og realismen (JM)

Gruppearbejde om Naadsens brød af
Pontoppidan

Opsamling

DMG

Et startskud på mere viden om DMG v. Søren → formulér 2-3 spg. undervejs...

Derefter quiz og byt rundt i lokalet...

Elevoplæg

Henrik Pontoppidan

Henrik Pontoppidan

- Pontoppidan leverer i sine tekster **skarp kritik af samfundsforholdene i samtiden.**
- I sine noveller er det særligt **de fattiges vilkår på landet**, der er i fokus. Han kan derfor ses som et **talerør** for denne del af befolkningen. Således også i Naadsensbrød, som vi har læst til i dag.
- Pontoppidan viser **misforhold mellem høje og lave i samfundet**, men kommer ikke med nogen løsning på problemet, som nogle af hans kollegaer.
- Ifm. de tre K'er – kirke, klasse og køn – forholder Pontoppidan sig altså i sær til **klasse** - fattigdom og levevilkår - men adresserer også indirekte **kritik mod kirken** for ikke at støtte og hjælpe.

Hvornår føler du dig krænket eller uretfærdigt behandlet?

Tag en udvekslingsrunde ved bordgruppen.

Realismen som skrivestil

Realisme betyder, at litteraturen skildrer verden og livet på en troværdig og realistisk måde. I modsætning til romantikken er der altså intet overnaturligt, romantisk eller idealiseret her.

Indholdet spejler hverdagen, mennesker og steder, som man genkender – fx skriver Pontoppidan ofte om livet på landet, hvor han selv er opvokset.

Indholdet fokuserer også på problemer og diskussioner i samtiden – (de tre k'er).

Også *måden*, litteraturen formidles på, er præget af realisme: Skrivestilen er detaljeret og giver plads til ord, der fremhæver de grimme og problematiske sider af tilværelsen.

- Pontoppidan benytter sig af den realistiske skrivestil. Han beskriver alt det, der er **grimt, problematisk og uretfærdigt** – og får læserens øjne op for den sociale uretfærdighed.
- Ved f.eks. at bruge adjektiver som "udslidte" og "forkomne" i sin beskrivelse af de fattige giver teksten en **holdning til kende**.
- Pontoppidan skriver således det man kalder **samfundskritisk** realisme.
- Pontoppidan er kendt for at lade tekstens holdning komme til udtryk gennem en **ironisk fortæller** – der nærmest "gør grin" med den måde, tingene fungerer på.

Velkommen til Naadsens- café!

Naadsens-café

Tip! Det kræver tekstnært arbejde, hvis man skal blive mæt på Naadsens-café.

Forret (Alle skal "spise" forretten):

- *Undersøg, hvilke problemer Pontoppidan kritiserer og sætter under debat i novellen- er han krænket, vred, indigneret, forundret eller resignerer han?*

Opsamling

- Hvad vil du huske Naadsensbrød for?